

Autorzy scenariusza – Paweł Błasiak, Ewa Pytlak

W Królestwie Grzmiącego Smoka

Cel: poznanie Bhutanu: jego położenia geograficznego, życia codziennego jego mieszkańców oraz godła narodowego.

Potrzebne środki i materiały:

materiały papiernicze: kredki, białe kartki A4, gazety, szary papier z konturami Bhutanu; klej; nożyczki; mapa Azji; odtwarzacz CD; nagranie spokojnej, relaksacyjnej muzyki; karta pracy z nazwą 'Bhutan' (załącznik nr 1); ilustracja – pejzaż Bhutanu (załącznik nr 2); barwna ilustracja flagi (załącznik nr 3); czarno-biała ilustracja flagi (załącznik nr 3a); godło Bhutanu (załącznik nr 4); rysunek łuczownika (załącznik nr 5); przedmioty z motywem smoka : buty (załącznik nr 6), maska (załącznik nr 7), filar domu (załącznik nr 8).

Realizacja

1. Nauczyciel pyta dzieci, jakie znają smoki, gdzie można je spotkać itp.? Młodszym dzieciom warto pokazać ilustracje bazyliuszka i smoka wawelskiego.

2. Jaki jest smok? – zabawa w skojarzenia

Nauczyciel rzuca do dzieci piłkę lub kulkę zrobioną z gazety. Dzieci, po jej złapaniu, muszą odpowiedzieć na pytania: Jaki jest smok? Co robi? Gdzie mieszka? Każde pytanie zadajemy kilkorgu dzieciom w grupie.

3. W Królestwie Smoka

Nauczyciel prosi dzieci, aby usiadły wygodnie i zamknęły oczy. Włącza spokojną, relaksacyjną muzykę i zaczyna opowieść...

Wyobraź sobie, że odkryłeś dziwną właściwość swojego guzika od kurtki. Jak tylko na niego naciśniesz, czujesz, że miejsce, w którym się znajdujesz, rozplywa się, a ty przenosisz się do innych, nieznanych krain. Wyobraź sobie, że właśnie naciskasz guzik. Czujesz, jak sala powoli się rozplywa, a ty spo-

kojnie unosisz się w powietrzu między chmurami. Czasami dotykają cię kropelki deszczu, na nos padają płatki śniegu, a o buty uderzają kuleczki gradu...

Powoli obniżasz lot i już z wysokości widzisz, że wylądujesz w pobliżu granicy jakiegoś państwa. Nogi powoli dotykają ziemi, a ty odczytujesz z tablicy nazwę kraju: Królestwo Grzmiącego Smoka. Co za dziwna nazwa? – myślisz sobie. Zastanawiasz się, jak wygląda to królestwo: czy jest górzyste czy nie? czy są w nim jeziora? czy blisko jest do morza? czy latem jest tu ciepło, a zimą pada śnieg?

Obok tablicy z nazwą królestwa dostrzegasz flagę. Trudno jednak zauważyć wszystkie szczegóły, dlatego zastanawiasz się, jak ona wygląda. Z daleka widzisz także okoliczne zabudowania, słyszysz jakieś głosy, widzisz ludzi. Jesteś ciekawy, jak są ubrani, co noszą, czy mają nakrycia głowy?

Przekraczasz granicę, liczysz na to, że może spotkasz smoka, ale kiedy stawiasz kolejny krok, czujesz, że odrywasz się od ziemi, a łagodny wiatr unosi cię ku chmurom. Powoli wracasz z podniebnej podróży, znowu czujesz pod palcami guzik, a salę widzisz bardzo wyraźnie. Otwierasz oczy...

Rozmowa z dziećmi na temat podróży w wyobraźni:

- Jak wyglądało Królestwo Grzmiącego Smoka?
- Jak może wyglądać taki smok?
- Kto mieszka w takim królestwie?
- Co lubią robić ludzie, którzy w nim mieszkają?
- Jak się ubierają?
- Jak może wyglądać flaga tego państwa?

Dzieci opowiadają o tym, jak może wyglądać państwo grzmiącego smoka i kto może w nim mieszkać.

4. Odkrywamy tajemnice Bhutanu, czyli Królestwa Grzmiącego Smoka

Nauczyciel pyta dzieci, czy ich zdaniem smoki mogą być dobre? Mówi, że jest miejsce na świecie, w którym tak się uważa i że naprawdę istnieje państwo grzmiącego smoka.

Nauczyciel zaprasza dzieci na wyprawę badawczą w celu odkrycia tajemnic Królestwa Grzmiącego Smoka. Kładzie na podłodze lub wiesza na tablicy arkusz szarego papieru z narysowanymi konturami Bhutanu. Na mapie konturowej leżą koperty A4 z zapisanymi na nich pytaniami, do których zostały

przygotowane zadania dla dzieci. Po wykonaniu zadań, efekty pracy dzieci naklejamy na mapę konturową. Zadania można wykonywać indywidualnie lub dzieląc grupę na zespoły.

- **Pytanie 1. Jak nazywa się i gdzie leży Królestwo Grzmiącego Smoka?**

Nauczyciel wręcza dzieciom kartę pracy (załącznik nr 1). Zadaniem dzieci jest wpisanie pod obrazkami pierwszych liter nazw przedmiotów przedstawionych na obrazkach. Wpisane litery utworzą słowo 'BHUTAN'. Starszym dzieciom, zamiast obrazków, można przygotować rozsypankę literową i zadania do każdej litery. Po wykonaniu poleceń i ułożeniu liter powstanie nazwa 'Bhutan'.

Następnie nauczyciel pokazuje na mapie Azji państwo Bhutan i podaje dzieciom podstawowe informacje na jego temat. Pokazuje także ilustrację pejzażu kraju (załącznik nr 2).

Bhutan leży w Himalajach, na północy graniczy z Chinami, a na wschodzie, południu i zachodzie z Indiami. Jest królestwem zwanym Druk Yul, co znaczy Królestwo Smoka. Rządzi nim król zwany Druk Gyalpo, co znaczy Smoczy Król, a mieszkańcy kraju mówią o sobie Druk Pa, czyli Ludzie Grzmotu. Bhutan, ze względu na położenie w najwyższych górach świata, jest krajem górzystym. Ludność kraju trudni się głównie rolnictwem i leśnictwem. Stolicą Bhutanu jest Thimphu. Większość ziem uprawnych należy do klasztorów zwanych dzongami. Na ich terenie odbywa się także edukacja dzieci. Każda rodzina stara się oddać na naukę do klasztoru przynajmniej jednego syna. Nauka trwa 10 lat, zaczyna się w szóstym roku życia dziecka. Po nauce w klasztorze, niektóre dzieci wyjeżdżają na uniwersytet do innego kraju. Po powrocie do ojczyzny mają jednak obowiązek spędzenia tzw. okresu przystosowawczego w klasztorze, a następnie odpracowania pięciu lat na rzecz państwa.

- **Pytanie 2. Co jest symbolem Bhutanu i jak wygląda jego flaga?**

Nauczyciel pyta, dzieci, co ich zdaniem jest symbolem Bhutanu? Następnie wręcza uczniom czarno-białą flagę państwa (załącznik nr 3a) i prosi o jej pokolorowanie zgodnie z podaną przez siebie instrukcją.

Dzieci kolorują flagę, zgodnie ze wskazaniem nauczyciela. Po zakończeniu pracy, uczniowie sprawdzają, czy dobrze ją wykonały. Nauczyciel pyta, co oznaczają poszczególne elementy flagi?

Opis flagi Bhutanu

Symbolem Bhutanu jest smok, który w całej Azji – nie tylko w Bhutanie, ale i w Chinach, Korei, Japonii, czy Wietnamie – jest stworzeniem dobrym i szlachetnym. Przypomina węża z czterema łapami. Na fladze Bhutanu smok znajduje się w środku. Symbolizuje Królestwo Bhutanu. W każdej łapie zwierzę trzyma okrągłe perły, które symbolizują bogactwo i grzmoty. Całe ciało smoka – od głowy po ogon – pokryte jest łuskami. Ogon przypomina swym kształtem płomień. Smok jest białego koloru, co symbolizuje czystość i dobroć mieszkańców kraju. Flaga Bhutanu podzielona jest na dwa trójkąty – górny jest koloru żółtego i oznacza władzę królewską; król Bhutanu nosi żółtą szarfę jako symbol władzy. Dolny trójkąt ma kolor pomarańczowy, który symbolizuje religię wyznawaną w Bhutanie zwaną buddyzmem.

• Pytanie 3. Co jest sportem narodowym Bhutanu?

Nauczyciel wiesza na tablicy zakrytą ilustrację przedstawiającą bhutańskiego łuczniczkę (załącznik nr 5). Odkrywa pierwszy mały fragment ilustracji i zadaje pytanie: Co jest narodowym sportem Bhutanu?

Dzieci, na podstawie fragmentu rysunku, starają się odgadnąć nazwę tego sportu. Nawet jeśli niektóre z nich dość szybko podadzą prawidłową odpowiedź, odsłaniamy ilustrację po kawałku.

Po odsłonięciu całego rysunku i zaprezentowaniu go dzieciom, nauczyciel opowiada o łucznictwie w Bhutanie.

Bhutańczycy uwielbiają strzelać z łuku, doskonale opanowali tę umiejętność. Zawody w łucznictwie polegają na tym, że dwie drużyny na zmianę celują do tarczy oddalonej o ponad sto metrów (dystans na zawodach olimpijskich wynosi 50 metrów). Wygrywa ta drużyna, która uzyska więcej punktów za trafienia najbliższe środka tarczy. Bhutańczycy wierzą w swoje umiejętności strzeleckie do tego stopnia, że zawodnicy drużyny, która aktualnie nie strzela, stają obok tarczy, nie bojąc się trafienia.

Czy mógłbyś zostać bhutańskim łucznikiem? – zabawa ruchowa

Nauczyciel dzieli dzieci na drużyny, a na tablicy rysuje tarczę. Drużyny przygotowują „strzały” w postaci zgniecionych gazetowych kul. Każda dru-

żyna po kolei celuje do tarczy z linii wyznaczonej przez nauczyciela. Wygrywa ten zespół, który uzyska najwięcej punktów.

W zależności od wieku dzieci, należy ustanowić właściwą dla niego odległość rzutu oraz ilość pól punktowych na tarczy.

- **Pytanie 4. Gdzie można spotkać smoki w Bhutanie?**

Nauczyciel przedstawia dzieciom ilustracje z przedmiotami, zawierającymi motyw smoka (załączniki nr 6, 7, 8) i pyta, co mają one ze sobą wspólnego? Następnie dzieci opowiadają o smokach, które widzą na kolejnych ilustracjach, np. że są: groźne, łagodne, kolorowe, podobne do węża itp. Z kolei nauczyciel opowiada o smokach w Bhutanie.

Smoki można spotkać w Bhutanie na każdym kroku. Jedyne linie lotnicze kraju nazywają się Smocze Linie Lotnicze, a cztery partie polityczne królestwa mają w swoich nazwach słowo 'smok'. Smoki widnieją na banknotach, ścianach budynków, elementach ubioru. Bez smoków nie mogą odbyć się tradycyjne święta. Przy okazji tańca czham Bhutańczycy wkładają maski smoka. Wierzą, że smok przynosi im szczęście.

Z uwagi na wysokogórskie położenie Bhutanu, wszelkie zmiany cywilizacyjne zachodzą tu bardzo powoli, a nowinki techniczne można zobaczyć głównie w stolicy kraju, Thimphu. Poza nią życie toczy się powoli, spokojnie, jak przed laty. Bhutańczycy dbają o swoją kulturę i tradycję. Nie wprowadzają zmian pochopnie. Anegdota mówi, że gdy do Bhutanu wjechał pierwszy samochód terenowy, mieszkańcy zaczęli karmić go sianem, myśląc, że to grzmiący smok.

Co w Bhutanie mogłoby zostać uznane za smoka? – zabawa w skojarzenia

Nauczyciel daje dzieciom czas, a one zastanawiają się, pojedynczo lub w grupach, jakie pojazdy i urządzenia z naszego życia codziennego mogłyby być uznane za smoki w Bhutanie. Wygrywa ta osoba lub zespół, który wymyśli najwięcej rzeczy i będzie umiał uzasadnić swoje pomysły.

Zadanie plastyczne: Nauczyciel prosi dzieci, aby wyobraziły sobie, że przeniosły się do Bhutanu, gdzie mają zaprojektować wybraną rzecz z wizerunkiem smoka, np. T-shirt, samochód, domek bądź piórnik. Następnie na-

uczyciel rozdaje dzieciom kartki papieru, na których rysują one przedmioty z wizerunkiem smoka. Młodszym uczniom warto przygotować kontury przedmiotów do wyboru, starsi mogą wykonać rysunek samodzielnie. Zamiast wizerunków smoka, można także wykonać maskę zwierzęcia, używając do tego celu białego papierowego talerzyka i skrawków materiału.

5. Podsumowanie zajęć

Po przyklejeniu wszystkich elementów na szary papier z konturami Bhutanu, nauczyciel zaprasza dzieci do zabawy w „Prawdę i fałsz”. Prowadzący odczytuje dzieciom informacje na temat Bhutanu. Jeśli to, co powiedział jest prawdziwe, dzieci udają smoka, grząc jak on, jeśli zaś zdanie jest fałszywe, dzieci siedzą cicho.

Przykładowe informacje:

- Ulubionym sportem Bhutańczyków jest narciarstwo.
- Bhutan nazywany jest Królestwem Grzmiącego Smoka.
- Bhutan leży w Afryce.
- Sąsiadami Bhutanu są Chiny i Indie.
- Na fladze Bhutanu występują następujące kolory: biały, pomarańczowy i zielony.
- W godle Bhutanu są dwa smoki.
- Bhutanem rządzi król.
- W Bhutanie znajdziesz wiele nowoczesnych urządzeń.
- Każda rodzina wysyła do klasztoru wszystkie swoje dzieci, aby się uczyły.
- Bhutan leży nad morzem.